

aftalt Pris at holde sig til, eller Fastsættelsen af Arbejdslønnen under forskellige Forholds Indflydelse. Og da Forfatteren har beskæftiget sig saa meget med Jordrentespørgsmaalet, kunde man ogsaa paa dette Punkt have ønsket noget fyldigere Besked, om hvad han mener om Jordrentebeskatningen som socialt Universalmiddel.

Men disse Indvendinger skal ikke tilsløre det Hovedindtryk, man faar ved at gennemgaa denne Bog. Det er i det højeste kun sine egne Bøger, man ikke kan finde noget at udsætte paa. Og overfor det lidet, man savner, skal man ikke glemme det meget, der findes.

Harald Westergaard.

OTTO SCHWARZ. **Diskontopolitik**, Gedanken über englische, französische und deutsche Bank-, Kredit- und Goldpolitik. Eine vergleichende Studie. Leipzig (Duncker & Humblot). 1911. (6 Mk.).

Som man vil se af Titlen, kommer Forf. ud fra Diskontopolitiken ind paa mere almindelige Betragtninger over det moderne Bankvæsen i de tre Hovedlande. Det er i Virkeligheden ogsaa en Mængde bankpolitiske Spørgsmaal, Forf. gaar ind paa, som f. Eks. Betimeligheden af Adskillelse mellem Deposito- og Emissionsbanker i Tyskland, Skabelsen af billig Kredit for den mindre Industri o. s. v. Her maa man dog indskrænke sig til at referere Forf.'s Hovedsynspunkt.

I Værdsættelsen af de tre Landes Diskontopolitik kommer Forf. til det Resultat, at Banque de France's Politik, at holde en konstant Diskonto, maa foretrækkes for de to andre Hovedbankers, og at disse maa stræbe efter at følge Banque de France's Eksempel, selv om det ogsaa skal koste dem noget. Da Englands og Tysklands Guldbeholdninger er forholdsvis smaa, og da man i disse Lande saa godt som aldrig anvender en Guldpræmiopolitik — dette Ord taget i sin vide Betydning —, selv

aftalt Pris at holde sig til, eller Fastsættelsen af Arbejdslønnen under forskellige Forholds Indflydelse. Og da Forfatteren har beskæftiget sig saa meget med Jordrentespørgsmaalet, kunde man ogsaa paa dette Punkt have ønsket noget fyldigere Besked, om hvad han mener om Jordrentebeskatningen som socialt Universalmiddel.

Men disse Indvendinger skal ikke tilsløre det Hovedindtryk, man faar ved at gennemgaa denne Bog. Det er i det højeste kun sine egne Bøger, man ikke kan finde noget at udsætte paa. Og overfor det lidet, man savner, skal man ikke glemme det meget, der findes.

Harald Westergaard.

OTTO SCHWARZ. **Diskontopolitik**, Gedanken über englische, französische und deutsche Bank-, Kredit- und Goldpolitik. Eine vergleichende Studie. Leipzig (Duncker & Humblot). 1911. (6 Mk.).

Som man vil se af Titlen, kommer Forf. ud fra Diskontopolitiken ind paa mere almindelige Betragtninger over det moderne Bankvæsen i de tre Hovedlande. Det er i Virkeligheden ogsaa en Mængde bankpolitiske Spørgsmaal, Forf. gaar ind paa, som f. Eks. Betimeligheden af Adskillelse mellem Deposito- og Emissionsbanker i Tyskland, Skabelsen af billig Kredit for den mindre Industri o. s. v. Her maa man dog indskrænke sig til at referere Forf.'s Hovedsynspunkt.

I Værdsættelsen af de tre Landes Diskontopolitik kommer Forf. til det Resultat, at Banque de France's Politik, at holde en konstant Diskonto, maa foretrækkes for de to andre Hovedbankers, og at disse maa stræbe efter at følge Banque de France's Eksempel, selv om det ogsaa skal koste dem noget. Da Englands og Tysklands Guldbeholdninger er forholdsvis smaa, og da man i disse Lande saa godt som aldrig anvender en Guldpræmiopolitik — dette Ord taget i sin vide Betydning —, selv

hvor det drejer sig om en Eksport af Guld i Spekulationsøjemed eller om andre Landes Guldhunger, maa Hovedbankerne i disse Lande ogsaa i de her nævnte Tilfælde skride til en Diskontoforhøjelse, uagtet der i og for sig ingen Grund er til at fordyre Krediten for den indenlandske Næring. Bogen er derfor et vægtigt Indlæg — derfor borger allerede Forf.'s Navn — for at Deutsche Reichsbank skal anvende en Præmiepolitik i visse Tilfælde fremfor en Forandring af Diskontoen; selv om ogsaa Mark-Vekslens Stilling i den internationale Omsætning vil lide derved — hvad Forf. dog betvivler — vil de nationale Erhverv fremhjælpes. — Det er vel ret tvivlsomt, om Forf. har Ret i sit optimistiske Syn paa Anvendelsen af de »smaa Midler«; man ved intet paa Forhaand om, hvor rokket en Banks Stilling — for ikke at tale om hele Landets Kredit — kan blive, naar man vil begynde med at anvende Præmier. Men hvad man end vil mene om Forf.'s Syn — hans Fremstilling er sagkyndig og original og læses med stor Interesse.

Et stort Materiale har Forf. haft til sin Raadighed; om tyske Forhold har Bankenquëten af 1908 bragt meget Materiale for Dagens Lys, og Forf. bygger i vid Udstrækning herpaa eller polemiserer herimod.

Dette sidste gælder særlig, hvor Forf. kommer ind paa at omtale Centralbankernes vanskelige Stilling i Nutiden, hvor Privat-Banker vokser dem over Hovedet. De Udtalelser, Bankenquëten bragte frem, var nærmest til Fordel for at bevare det gamle System, med store uafhængige Privat-Banker. Forf. udtaler sig derimod for en Kontrol med disse, ikke gennem en bureaukratisk Bankinspektion, men gennem Centralbanken. Anskueligt fremstiller Forf., hvorledes Direktørerne for de store private Aktiebanker ikke mere kan siges udelukkende at repræsentere Aktionærernes Interesse, men i Virkeligheden har en af de vigtigste Pladser i hele Nationens økonomiske Liv inde. Forf. kunde nok med noget større Kraft have draget Konsekvenserne heraf, som nødvendigvis maa blive,

gennem en indgående Kontrol at sørge for, at Privat-Bankerne ikke sætter Aktionærernes Interesse over Landets. Nu indskrænker Forf. sig til at anbefale enkelte lidet virkende Midler uden ret at komme til Bunds i Ondet.

Men hvorum alting er, denne Bog betyder en virkelig Berigelse af bankpolitisk Litteratur.

Axel Nielsen.